

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 18C/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119200018
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Hajduk
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2023:1119200018.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom JUDr. Tomášom Hajdukom, v spore žalobcu: O. D. F. K. W. Z., E.: XX.XX.XXXX, S. S.: Z. Č.. X, XXX XX Bratislava, U.: XX XXX XXX, zastúpeného: Advokátska kancelária IGAZOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Kocelova č. 15, 821 08 Bratislava, IČO: 47 233 681 proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava, IČO: 00 603 481, o určenie neexistencie vlastníctva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu 20.12.2018, doplnenu 02.05.2019, 07.01.2020 a 20.02.2023 domáhal, aby súd určil, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Bratislava, odbor katastrálny, na P. Č.. XX pre F. Bratislava, A. Č. S. A., D.. Ú.. S. A. W. Z. X. T. D., Z.. Č.. XXXX/X, Y.. Z. W. E. K. K. XXX A.X, Z.. Č.. XXXX/XX, Y.. Z. W. E.Á. K. K. XXX A.X, Z.. Č.. XXXX/XX, Y.. Z. W. E. K. K.A. XXX A.X, Z.. Č.. XXXX/XX, Y.. Z. W. E., K. K. XX A.X, D. K. podľa M. Z. Č.. XXXX/XX K.G. XX.XX.XXXX X. Z. Z.. Č.. XXXX/X, W. K. Z. Z.. Č.. XXXX, Y.. Z. K. K. XX A.X, D. K. I. Y. Z. Č. Z. Y. Z.. Č.. XXXX/X podľa M. Z. Č.. XXXX/XX W. S. Y. Z. S.. Č.. XXXX, S., Q. na Z. Z.. Č.. XXXX/XX, Z.. Č.. XXXX/XX, Z.. Č.. XXXX/XX, Z.. Č.. XXXX (Ď. P. „) pre nesplnenie zákonných podmienok nadobudnutia vlastníctva vydržaním, ktorými nie sú okolnosti uvádzané v osvedčení vyhlásenia o vydržaní vlastníctva, vyhotoveného formou notárskej zápisnice vyhotovenej 26.03.2010, zn. NZ 42/2010, NZ 10563/2010, NCRIs 10813/2010, na základe ktorej bol v katastri nehnuteľnosti na P. Č.. XX K. Z. Č.. Y.-XXXX/XX záznam o vlastníctve k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného. Okrem toho žalobca požiadal o náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že z osvedčenia o vydržaní vyhotoveného formou notárskej zápisnice zn. N 42/2010, NZ 10563/2010 z 26.03.2010 nie je možné zistiť, kedy mal žalovaný, príp. právny predchodca vstúpiť do oprávnenej držby, kedy sa začala, na akom právnom základe, na základe akých objektívnych hľadísk mal konať dobromyseľne o tom, že mu vec alebo právo patrí, z čoho odvodzoval poctivosť a právny dôvod konania a nakladania s nehnuteľnosťami. Pritom pri konaní s obvyklou mierou opatrnosti musel vedieť, že nehnuteľnosti sú vo vlastníctve štátu a Bytovému podniku Bratislava I neboli zverené do správy.

3. Bývalý Národný výbor Bratislava či Obvodný národný výbor Bratislava neboli právnymi predchodcami žalovaného, tvorili súčasť politického a štátneho aparátu podľa zákona

č. 43/1968 Zb., žalovaný bolo osobitnou územnou jednotkou, nebol však samosprávnou jednotkou. Národné výbory mali nepochybne dobrú vedomosť, že územná jednotka nemohla uvedené nehnuteľnosti nadobudnúť podľa zákona č. 141/1950 Sb. ani podľa zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“), pretože boli vo vlastníctve štátu. Rovnako tak organizácie či štátne podniky zriadené bývalými národnými výbormi nemohli nehnuteľnosti nadobudnúť do svojho vlastníctva (to sa týka Obvodného podniku bytového hospodárstva Bratislava I, neskôr premenovaného na Bytový podnik Bratislava I, resp. Bytový podnik I, š.p.). V právnom štáte nemožno v prípade žalovaného predpokladať ani ospravedlňovať neznalosť zákona, vrátane neznalosti zákonných podmienok vydržania.

4. Vyhlásenie o vydržaní nevykonala oprávnená osoba. Žalovaný - ak by boli splnené podmienky, môže podať vyjadrenie, že oprávnený držiteľ splnil podmienky vydržania, resp. preukázať trvanie a nepretržitosť držby; k tomu ale nedošlo. Starosta mestskej časti nebol oprávnený podať vyhlásenie o vydržaní v roku 2010 v prospech žalovaného, súčasne sa nemohol presvedčivo vyjadriť k okolnostiam existujúcim po roku 1962 súvisiacim so spravovaním, užívaním a nakladaním s nehnuteľnosťami, ktoré boli vo vlastníctve štátu, nakoľko tieto okolnosti nepoznal „vzhľadom na jeho vek dosiahnutý v rokoch 1961, 1962...“ Osvedčenie nespĺňa zákonného podmienky, keďže v ňom chýba vyjadrenie samotnej obce, právnickej osoby, ktorá bola príslušná na správu nehnuteľností či správcu obvodného úradu. Ani držba nehnuteľnosti opierajúca sa o ústnu dohodu nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti.

5. Zo zápisov v pozemkovej knihe vyplýva, že nehnuteľnosti na pozemkoch s Z.. Č.. XXXX, XXXX patrili 29.06.1961 štátu a majetok bol určený do užívania Obvodného podniku bytového hospodárstva Bratislava III Vinohrady. Neskôr po vykonanej úprave výmery pozemku bol ako vlastník vyznačený štát - Dopravný podnik mesta Bratislava. Podľa § 115, § 116, § 145 OZ vlastnícke právo mohol vydržaním nadobudnúť iba ten, kto bol oprávnený držiteľ. Podľa tohto zákona a iných predpisov nemohol žalovaný (resp. jeho právny predchodca) nadobudnúť nehnuteľnosti do svojho vlastníctva pre seba, pretože boli vo vlastníctve štátu. K obnoveniu inštitútu vydržania došlo až novelou č. 131/1982 Z. z.; ani týmto spôsobom ale nebolo možné nadobudnúť vec zo socialistického vlastníctva alebo vec, ku ktorej mala socialistická organizácia užívacie právo.

6. Po vykonaní záznamu v katastri údajnému správcovi nič nebránilo, aby pokračoval v prenajímaní nebytových priestorov, ktoré žalovanému nepatrili a aby tieto osoby požadovali zaplatenie nájomného, resp. ho potom vymáhali. To sa týka aj žalobcu voči ktorému mestská časť ako správca v konaniach vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/80/2014, 31Cb/99/2015, 18C/21/2017, 14C/105/2016 a 33Cb/55/2018 požaduje zaplatenie peňažných súm za údajné užívanie nebytových priestorov. Žalobca má na žalobe naliehavý právny záujem, nakoľko vzťahy medzi stranami sú priamo ohrozené neistotou a zo strany žalovaného hrozí nebezpečenstvo ďalšieho nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré mu nepatria, ako aj obohacovania sa na úkor iného. Nemožno vylúčiť, že mestská časť podá proti žalobcovi ďalšiu žalobu, čím by mu vznikali ďalšie náklady. Rozhodnutím o tejto žalobe sa tak nielenže odstráni stav právnej neistoty, ale súčasne sa predíde aj ďalším sporom.

7. Vlastníctvo nehnuteľnosti žalovaného nemožno vyriešiť ako predbežnú otázku v žiadnom zo sporov, v ktorom bol voči žalobcovi uplatnený peňažný nárok. Výpis z katastra slúži na preukázanie vlastníckeho práva, pokiaľ sa nedokáže opak; rozhodnutím o predbežnej otázke ale nemožno dosiahnuť zmenu zápisu ani výmaz doterajších údajov v katastri. Iba meritórnym rozhodnutím v tejto veci možno dosiahnuť súlad medzi skutočným a právnym stavom. Predmetom tohto konania nie je posúdenie právnej otázky, či žalovaný nadobudol vlastnícke právo ex lege podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb.; táto otázka bude riešená ako predbežná priamo v sporových konaniach, kde sa mestská časť domáha zaplatenia peňažného plnenia.

8. Na liste vlastníctva nie je uvedené, že by mestská časť bola správcom majetku vo vlastníctve žalovaného. Z dôvodu mnohopočetných záznamov ani nie je možné zistiť základné údaje, kedy žalovaný mal nadobudnúť do vlastníctva nehnuteľnosti ani právny titul k nim, či to bolo formou rozhodnutia alebo vyznačením záznamu a pod. Žiadne právo hospodárenia k nehnuteľnostiam nemal ani Bytový podnik Bratislava, š. p., ani Oblastný národný výbor Bratislava I, pretože inak by boli uvedené v písomných protokoloch o odovzdaní a prevzatí majetku medzi Oblastným národným výborom Bratislava I a mestom Bratislava. Zrejme z dôvodu odstránenia právnej neistoty mestská časť následne riešila nadobudnutie vlastníctva vydržaním. Podľa rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27.11.2007, sp. zn. 4Co/3/07, na základe ktorého bol povinný vypratať nebytové priestory to bola mestská časť, ktorá mala byť vlastníkom

nehnutelností, nie však na základe osvedčenia o vydržaní z 26.03.2010. V tomto konaní vôbec nebol riešený hmotnoprávny vzťah žalovaného k nehnuteľnostiam. Tento rozsudok je dodnes používaný ako právny podklad pre vymáhanie peňažného plnenia.

9. S poukazom na § 159 a nasl. CSP skonštatoval, že vo vzťahu ku konaniu na krajskom súde nejde o totožné konanie. Prejudiciálna otázka, ktorá sa tam riešila netvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Účastníkom tohto konania je žalobca a hlavné mesto, ktoré ale nebolo účastníkom konania na krajskom súde. Pred krajským súdom išlo o vypratanie nehnuteľnosti, v tomto konaní ide o určenie, že žalovaný nie je ich vlastníkom. Okrem toho, po vydaní rozsudku krajského súdu došlo k novým skutočnostiam - konkrétne bol vypracovaný geometrický plán, bolo vydané rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla a pod. Podľa novovzniknutého stavu ide o úplne odlišné objekty, budovy sú umiestnené na inom mieste, na iných pozemkoch atď. Neobstojí tvrdenie, že žalobca sa neoprávnene obohatil na úkor žalovaného, nakoľko tento neužíva priestory v dvornom trakte na Čajkovského 4A a žiadnym spôsobom mu nebráni a neobmedzuje.

10. Otázka hmotnoprávneho vzťahu nemôže byť vyriešená s konečnou platnosťou v sporových konaniach vedených mestskou časťou; rovnako v týchto konaniach nemôže byť táto otázka posúdená ako prejudiciálna, pretože ich účastníkom nie je hlavné mesto. Žalobca má naliehavý právny záujem na určovanom petite, pretože ak by súd jeho žalobe vyhovel, predíde sa ďalším sporom o plnenie. Krajský súd sa nezaoberal vlastníctvom žalovaného k nehnuteľnostiam a táto otázka nebola posudzovaná ani predbežne. Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2MCdo/2/2014, 3Cdo/115/2016, o prekážku právoplatne rozhodnutej veci ísť nemôže, ak súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne.

11. V žiadnej pozemkovo-knižnej vložke ani v katastri neboli až do vykonania záznamu na základe notárskej zápisnice zapísané novo zhotovené stavebné objekty vybudované v rokoch 1968 - 1969 Obvodným podnikom bytového hospodárstva Bratislava III; vlastníkom týchto stavieb sa v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodárskeho zákonníka v znení účinnom v danom čase (ďalej len „zákon č. 109/1964 Zb.“) stal štát. V pozemkovo knižnej vložke Č.. XXXX W. XXXXX boli zapísané „staré objekty“ z obdobia roka 1900, ktoré mali pôvodne charakter domov. Vykonaním záznamu boli v katastri zapísané nové budovy, sklady a garáže z rokov 1968 - 1969 na nových častiach pozemkov Z. Č.. XXXX/XX,XX,XX spolu so starým objektom na Z. Č.. XXXX, ktorých vlastníkom bol a zostal štát. Geometrickým plánom zo 16.11.2009 došlo k ďalšiemu X. Z. Č.. XXXX, a to pre účely následného zápisu všetkých novovytvorených parciel a budov zhotovených v rokoch 1968 - 1969. Rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla z 15.12.2009 bolo vydané zjavne v rozpore s právnymi predpismi, nakoľko žiadosť nebola podaná vlastníkom. Mestská časť Staré Mesto už v roku 1990 dobre vedela, že podľa zápisu v pozemkovej D. Č.. XXXXX pozemok na Z. Č.. XXXX a dom na nej postavený je vo vlastníctve štátu a toto vlastníctvo ostalo zachované aj po roku 1993. Rovnaké sídla viacerých subjektov nie sú žiadnym dôkazom o existencii právneho nástupníctva Bytového podniku Bratislava I po Obvodnom podniku bytového hospodárstva Bratislava III či Obvodnom podniku Bratislava III. Toto právne nástupníctvo nebolo preukázané žiadnymi listinami. Vytvoriť alebo zrušiť mestský obvod bolo možné len na základe zákona č. 43/1968 Zb., pričom k zrušeniu obvodu Bratislava III nedošlo. Keďže toto právne nástupníctvo nebolo preukázané a pri vydaní rozhodnutia o pridelení súpisného čísla nebol dodržaný zákonný postup na vyhlásenie v notárskej zápisnici nemožno prihliadať.

12. Nie je pravdivé ani vierohodné vyhlásenie Starého Mesta, že údajne od roku 1961 mali užívať a nakladať s nehnuteľnosťami na ul. Čajkovského 4/A v dobrej viere, nakoľko to vyvracia zápis v pozemkovoknižnej K. Č.. XXXXX, kde ako vlastník figuroval štát a užívateľ Dopravný podnik mesta Bratislava. Keďže po nadobudnutí nových stavieb nebolo určené, ktorá štátna organizácia má majetok spravovať, podľa § 65 ods. 3 zákona č. 109/1964 Zb. v čase zhotovenia až do 31.12.1991 bol tento majetok v dočasnej správe Okresného národného výboru Bratislava III, ktorý v roku 1969 vydal aj rozhodnutie o jeho užívaní. Nie je pravdou, že by Dopravný podnik mesta Bratislava majetok mu zverený neužíval. V skutočnosti pred rokom 1983 bola Z. Č.. XXXX rozdelená na dve časti; na jednej bol zhotovený objekt pre dopravný podnik - tzv. meniareň a na druhej boli v roku 1969 zhotovené nové objekty v trvalom užívaní Obvodného podniku bytového hospodárstva Bratislava III. V skutočnosti už pred spísaním notárskej zápisnice boli v katastri v roku 1997 Y. Z. Č.. XXXX/X,X - X W. Č.. XXXX v prospech žalovaného ako vlastníka, a to iba na základe žiadosti mestskej časti z 28.11.1996. Takýto spôsob konania nesvedčí o tom, že mestská časť ako držiteľ konali v dobrej viere.

13. Podľa novely č. 131/1982 Zb. nebolo možné, aby vec vydržala právnická osoba; toto obmedzenie bolo novelou č. 509/1991 Zb. s účinnosťou od 01.01.1992 odstránené. To však vyžadovalo, aby všetky podmienky vydržania museli byť splnené k tomuto dátumu. V danom čase ale nebola splnená podmienka dobrej viery. Predmetnú podmienku nemožno posudzovať len podľa subjektívneho presvedčenia držiteľa, ale aj podľa objektívnych hľadísk. Štátne podniky hospodárili iba s takým majetkom, ktorý im bol zverený pri založení. Rozsah majetku, ktorý bol štátnemu podniku zverený sa uvádzal v prílohe k zakladateľskej listine, pričom postavenie štátneho podniku bolo upravené aj zákonom č. 111/1990 Zb. Podľa § 6 ods. 1 tohto zákona štátny podnik má právo hospodárenia s vecami a majetkovými právami nadobudnutými v priebehu jeho podnikania. Veci, ktoré boli vo vlastníctve štátu štátny podnik nemohol vydržať pre seba. Aj riaditeľ podniku Bytový podnik Bratislava I., š. p. mal a mohol vedieť, že k Z. Č.. XXXX/X W. Č.. XXXX a k budovám na ňom má v celom rozsahu vlastnícke právo štát, mal možnosť zistiť právny stav podľa pozemkovoknižných vložiek č. XXXX W. XXXXX, podľa vydaných rozhodnutí z roku 1966 - 1969, resp. mal možnosť vedieť, že majetok ostal v dočasnej správe oblasťného národného výboru. Dňa 19.12.1990 podľa zákona č. 518/1990 Zb. prešla zakladateľská funkcia k Bytovému podniku Bratislava I., š. p. na žalovaného; týmto na žalovaného ale neprešlo vlastnícke právo. Iba tie veci, ku ktorým mal bytový podnik právo hospodárenia a boli mu zverené pri jeho založení, alebo ktoré nadobudol, mohli prejsť podľa

§ 2 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. do vlastníctva obce. Žalovaný predsa disponuje zakladateľskou listinou bytového podniku z konca mája 1989, v ktorej je vymedzený majetok pri jeho založení. Ak by uvedený majetok bol zverený bytovému podniku a následne by došlo k jeho prechodu do vlastníctva žalovaného, tak by nebolo vyhotovené osvedčenie o vydržaní. Poukazujúc na tieto skutočnosti, nie je pre posúdenie vydržania relevantné zmätočné vyhlásenie z notárskej zápisnice, že od 21.12.1992 majetok bytového podniku nadobudol v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. žalovaný a že do správy mestskej časti bol tento majetok zverený protokolom č. 51/92 z 21.12.1992 a od tohto momentu nakladajú so stavbami ako so svojimi v dobrej viere a vykonávajú práva a povinnosti vlastníka ako jeho právni predchodcovia. Vzhľadom na to možno skonštatovať, že neboli splnené zákonné podmienky vydržania k 01.01.1992 ani k 01.01.1993, ale ani následne ku dňu spisania notárskej zápisnice.

14. K žalobe a doplneniam žalobca pripojil notársku zápisnicu N 42/2010, NZ 10563/2010, NCRIs 10813/2010 z 26.03.2010, geometrický plán č. 16/11/09 z 26.11.2009, čiastočné výpisy z LV Č.. XX D. Z.. Č.. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, výpisy z pozemkovo-knižných vložiek Č.. XXXX, XXXX, XXXXX, geometrický polohopisný plán z 31.03.1962, poskytnutie informácie z 15.03.2017, žalobu z 21.05.2018, návrh na vydanie platobného rozkazu z 11.11.2014, žalobu z 10.04.2017, návrh na vykonanie zmien v katastri nehnuteľností z 26.03.2010, odpoveď žalovaného z 23.08.2018, rozhodnutie o určení súpisného a orientačného čísla stavby z 15.12.2009, žalobu z 10.10.2016, časti protokolu o zverení majetku č. 51/92 z 21.12.1992, päť dohôd o skončení pracovného pomeru z 25.11.2013, ako aj listy vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, situačný náčrt, notársku zápisnicu N 401/2009, NZ 22032/2019, NCRIs 22542/2019 z 11.07.2019, notársku zápisnicu N 82/2019, NZ 4046/2019, NCRIS 4143/2019 z 11.02.2019, potvrdenie č. ZPZ 847/95 z 31.05.1995, protokol z 29.07.1991, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28.09.2011, sp. zn. 3Cob/36/2011, uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 24.04.1992, sp. zn. Pšn 68, K. Y. P. Č.. XX, K. z OR - Bytový podnik III, štátny podnik Bratislava, Bytový podnik I, štátny podnik Bratislava, žiadosť z 28.12.1971.

15. Žalovaný sa k žalobe a jej doplneniam vyjadril až na pojednávaní, keď uviedol, že všetky podmienky vydržania boli splnené. Bolo dané dlhodobé a nikdy nenarušené užívanie nehnuteľností, ktoré od počiatku považuje za svoje vlastníctvo. Žalobcom predložené listiny nenasvedčujú, že by nehnuteľnosti neboli v jeho vlastníctve. Má za to, že nehnuteľnosti boli vo vlastníctve štátu, boli užívané národnými výbormi a v zmysle § 2 ods. 1 zák. 138/1991 Zb. prešli do jeho vlastníctva. Zároveň nebola spochybnená skutočnosť, že zo strany národných výborov išlo o riadny výkon hospodárenia, teda nebola spochybnená ani dobromyseľnosť, ani dlhotrvajúca správa týchto nehnuteľností. Žalobca nepreukázal, akým spôsobom by sa jeho právne postavenie zmenilo, ak by bolo jeho návrhom vyhovené, ak sám dôvodí, že ide o majetok štátu, teda si je vedomý, že do jeho práv by sa nijakým spôsobom nezasiahlo.

16. Súd na pojednávaní 24.02.2023 po oboznámení sa s vecou skonštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd vyslovil (určil), že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľností pre nesplnenie zákonných podmienok nadobudnutia vlastníctva vydržaním tak, ako ich popisuje notárska zápisnica z 26.03.2010.

17. Súd sa oboznámil s dôkazmi, ktoré žalobca pripojil k žalobe doručenej 20.12.2018, doplnenej 02.05.2019 a 07.01.2020, pričom tieto s poukazom na § 204 CSP nevykonal, nakoľko ich odpis bol žalovanému doručený a z jeho strany neboli spochybnené. Pokiaľ ide o dôkazy, ktoré žalobca k pripojil k doplneniu z 15.02.2023 (vymenované v bode 14 vyššie od situačného nákresu ďalej, pozn.), ako aj dôkazy, ktoré v rámci doplnenia, resp. na pojednávaní navrhol obstarat' (a to hlavne žiadosť Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto z 28.11.1996, sp. zn. 43/96-D a prílohy k nej, žiadosť, na základe ktorej bol pod č. 5713/99 W. Č.. XXXX/XX K. Y. K. Z. D. Z. Č.. XXXX/X, Č.. XXXX, ako aj prílohy k nej, všetky fotokópie listín Y. P. Č.. XX W. C. Č.. XX na vlastníka štát a užívateľa Obvodný podnik Bratislava I, Bytový podnik Bratislava I, Bytový podnik Bratislava I, š. p. k parcelám Č.. XXXX/X, XXXX a stavbám na nich postavených, overené zoznamy, prílohy 5 a 5a k Protokolu z 29.07.1991 spísaného podľa zákona č. 138/1991 Zb., zakladateľská listina Bytového podniku Bratislava I, š. p. a prílohy k nej, žiadosť z roku 2001, na základe ktorej bol vykonaný zápis č. 111/2001 z 27.03.2001 na P. Č.. XX, Z..), tieto súd nepovažoval za potrebné vykonať, nakoľko neboli pre rozhodnutie vo veci potrebné (nižšie súd konštatuje absenciu naliehavého právneho záujmu na vydaní určovacieho rozsudku, pričom tieto dôkazy nesmerujú k jeho preukázaniu, pozn.).

18. Na základe takto vykonaného dokazovania súd za nesporné považoval to, že žalovaný je v katastri nehnuteľností vedený ako vlastník žalobcom označených nehnuteľností, pričom ako titul nadobudnutia sa uvádza aj notárska zápisnica z 26.03.2010. Rovnako za nesporné súd vyhodnotil, že žalovaný (resp. mestská časť) si súdnou cestou vymáha plnenie súvisiace s užívaním nehnuteľností žalobcom, a to či už titulom nájomnej zmluvy alebo titulom bezdôvodného obohatenia. Za sporné súd považoval, či sa na základe tohto právneho titulu žalovaný stal vlastníkom žalobcom označených nehnuteľností.

19. Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo...

20. Z vyššie citovaného ustanovenia plynie, že pre úspešné uplatnenie určovacej žaloby je potrebné preukázať naliehavý právny záujem (to neplatí, ak naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného predpisu, čo ale nie je tento prípad, pozn.). Žalobca existenciu naliehavého právneho záujmu vyvodil v podstate už z tej skutočnosti, že žalovaný je uvádzaný v katastri nehnuteľnosti ako ich vlastník (hoci ich - podľa jeho názoru, vydržaním nemohol nadobudnúť, pozn.), pričom z listu vlastníctva pre neustále zmeny nie je možné určiť základné údaje. Okrem toho poukázal na to, že žalovaný (resp. správca nehnuteľností Mestská časť Bratislava - Staré Mesto, pozn.) si od neho v konaniach na tunajšom súde pod sp. zn. 14C/80/2014, 31Cb/99/2015, 18C/21/2017, 14C/105/2016 a 33Cb/55/2018 uplatňuje nároky súvisiace s jeho (žalobcovým) údajným užívaním nehnuteľností. Rozhodnutím, ktorého sa v tomto konaní domáha, by sa odstránil stav právnej neistoty a predišlo by sa ďalším sporom, eventuálne iniciovaným žalovaným. Okrem toho by sa mu zamedzilo v nakladaní s nehnuteľnosťami a „v obohacovaní sa na úkor iného“.

21. Súd dospel k záveru, že žalobcom uvádzané skutočnosti neodôvodňujú existenciu naliehavého právneho záujmu. Súd v prvom rade upozorňuje, že žalobca sa podanou žalobou (nielen petítom, ale aj jej obsahom; k tomu viď R 22/2017, pozn.) nedomáhal určenia, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti, ale len toho, že ich nenadobudol vydržaním podľa § 134 a nasl. OZ tak, ako splnenie podmienok osvedčuje notárska zápisnica z 26.03.2010 (na č. I. 8, ako aj na pojednávaní žalobca opakovane uvádzal, že účelom žaloby je vyvrátiť údaje o okolnostiach nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, a zároveň že predmetom konania nie je posúdenie či žalovaný nadobudol vlastnícke právo podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Z. z. atď., pozn.). Žalobca teda právne relevantným spôsobom nespochybňoval eventuálny iný právny titul, na podklade ktorého žalovaný predmetné nehnuteľnosti mohol nadobudnúť. Pritom sám žalobca v žalobe a na pojednávaní uviedol, že žalovaný (resp. mestská časť, ktorá má nehnuteľnosti v správe, pozn.) k vydaniu osvedčenia o vydržaní pristúpil z dôvodu odstránenia pochybností o existencii vlastníckeho práva (eventuálne nadobudnutého z iného právneho dôvodu, pozn.). Aj z častí B listov vlastníctva k nehnuteľnostiam vyplýva viacero právnych titulov, na podklade ktorých sa žalovaný mohol stať ich vlastníkom a z ktorých - ako sám žalobca naznačuje, už nie je možné zistiť základné údaje. Z tohto dôvodu ani v prípade eventuálneho úspechu žalobcu by nebolo nepochybne preukázané, že žalovaný nie je vlastníkom

nehnutelností, nanajvýš by súd (v súlade s jeho návrhom, ktorým je za podmienok podľa § 216 ods. 1 CSP viazaný, pozn.) skonštatoval, že žalovaný ich nenadobudol na podklade skutočností popísaných v notárskej zápisnici. Takéto rozhodnutie by ale bezpochyby stav právnej neistoty neodstránilo (procesné strany na pojednávaní uvádzali, že žalovanému by mohlo svedčať vlastnícke právo minimálne podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb., pozn.), naopak, tento stav by mohol nastať od právoplatnosti rozhodnutia.

22. Okrem toho, naliehavý právny záujem na vydaní požadovaného rozsudku nie je daný aj preto, že právneho postavenia žalobcu sa eventuálny výsledok konania nedotýka. V konaní nebolo sporné, že žalobca nie je vlastníkom nehnuteľností a nemá k nim ani žiaden iný právny vzťah. Na túto skutočnosť nemá rozhodnutie o tom, či žalovaný je (dokonca, ako bolo povedané, len z jedného do úvahy prichádzajúceho právneho titulu, pozn.) alebo nie je vlastníkom nehnuteľností, žiaden dopad (porovnaj ZSP 48/2004, podľa ktorého žalobca má bez ďalšieho naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, ak v katastri je ako vlastník zapísaný žalovaný, pozn.). Takéto rozhodnutie by mohlo mať na žalobcu dopad nanajvýš ekonomický v tom zmysle, že v ním označených konaniach by žalovanému nemusela svedčať aktívna vecná legitímácia, z ktorého dôvodu by uplatňované nároky museli byť zamietnuté ako nedôvodné. Na druhej strane, v slovenskom právnom systéme nepoznáme res nullius - nikomu nepatriace veci (sám žalovaný v žalobe naznačuje, že vlastníkom nehnuteľností by mohol byť štát, pozn.), a preto aj jej skutočný vlastník by si svoje nároky mohol od žalobcu uplatňovať nanovo. Eventuálne nároky štátu by mohli vyplývať aj z druhej vety § 456 OZ, podľa ktorej ak nemožno zistiť toho, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu, musí sa vydať štátu. Aj to potom súvisí s tézou žalobcu, podľa ktorého vydaním požadovaného rozsudku by sa predišlo ďalším sporom. Nepochybne (ak opomenieme, že žaloba žalobcu smerovala len k jednému právnomu titulu, pozn.) na strane žalovaného by sa sporom mohlo predísť, „skutočným vlastníkom“ by ale ďalšie spory mohli byť vyvolané.

23. A napokon platí, že otázka vlastníckeho práva žalovaného bude predmetom konania vo veciach, ktoré žalobca označil a v ktorých - ako sám uvádza, sa žalovaný (resp. mestská časť, vykonávajúca správu jeho majetku, pozn.) domáha plnenia (či už z titulu nájomnej zmluvy alebo bezdôvodného obohatenia, pozn.) za užívanie nehnuteľností ako otázka predbežná. Je tomu tak preto, lebo nevyhnutným predpokladom úspešnosti takej žaloby je preukázanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Inými slovami, keďže otázka existencie vlastníckeho práva je otázkou, ktorá bude predmetom predbežného právneho posúdenia vo všetkých žalobcom označených konaniach (resp. v akýchkoľvek iných konaniach o plnenie), nie je daný naliehavý právny záujem na určení, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľností (ZSP 78/2006, R 22/2017, R 47/2020, pozn.). Keďže už prvá (procesná) podmienka úspechu v konaní nebola splnená, existenciou hmotnoprávnych podmienok vydržania (držba, jej dobromyseľnosť u žalovaného, resp. u právnych predchodcov atď., pozn.) sa súd nezaoberal. Toto rozhodnutie ale v súlade s ustálenou judikatúrou nespôsobuje prekážku právoplatnej skončenej veci pre prípad, že by žalobca existenciu naliehavého právneho záujmu vyvodzoval z iných skutočností (R 15/2005).

24. Na záver súd dodáva, že námietku ohľadne poverenia Mgr. Soni Belákovéj (prednesenú žalobcom v rámci záverečnej reči, pozn.) vyhodnotil ako účelovú, smerujúcu k oddialeniu rozhodnutia vo veci. Súd - vychádzajúc z poverenia a predloženého občianskeho preukazu, nemal pochybnosť o identite poverenej zástupkyne žalovaného (žalobca ani netvrdil, že by u žalovaného pracovalo viacero osôb s totožným menom a priezviskom, pozn.). Pokiaľ ide o rozsah udeleného poverenia, jeho súčasťou nemusí byť označenie konkrétnej spisovej značky konania, v ktorom má poverená zástupkyňa v mene zamestnávateľa konať (celkom bežné sú tzv. generálne plnomocenstvá / poverenia, pozn.). Rovnako súd nie je toho názoru, že by obsah poverenia nasvedčoval tomu (ako to bez vecnej súvislosti s prejednávanou vecou naznačoval žalobca, pozn.), že by primátor preniesol výkon svojich všetkých (zrejme tak originárnych, ako aj prenesených) kompetencií na jedného zo svojich zamestnancov.

25. Podľa čl. 17 základných princípov CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 257 CSP a čl. 17 základných princípov CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. K tomuto postupu súd viedlo vyjadrenie žalovaného (inak plne procesne úspešného, pozn.), ktorý o náhradu trov konania nepožiadaval a uviedol, že mu ani žiadne nevznikli. Za tejto situácie súd nepovažoval za hospodárne, aby najprv rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a následne by vyšší súdny úradník v intenciách § 262 ods. 2 CSP vydal uznesenie, podľa ktorého by výška trov bola nulová.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.